

01 ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σε προηγούμενη αρθρογραφία της εφημερίδας μας έχει εξηγηθεί για ποιους λόγους (π.χ. εκλογικό σύστημα που διαστρέφει και εκβιάζει ακραία τη βούληση των πολιτών) είναι σχεδόν αδύνατο να προβλεφθεί τι θα συμβεί στον αυριανό Β' γύρο των εκλογών για την ανάδειξη της γαλλικής εθνοσυνέλευσης. Αν δηλαδή θα αποκτήσει απόλυτη πλειοψηφία η Λεπέν (πολύ δύσκολο), ή θα υπάρξει μια περίοδος αστάθειας μέχρι να αναδιαμορφωθεί το πολιτικό τοπίο – πιθανά

οδηγώντας στον σχηματισμό μιας «τεχνοκρατικής» κυβέρνησης. Κάτι τέτοιο φυσικά θα μπλοκάρει για αρκετό διάστημα τόσο τα σχέδια των γαλλικών ελίτ όσο και όποιες διευθετήσεις επιδιώκονται σε επίπεδο Ε.Ε., και δη εν μέσω πολέμων και όξυνσης όλων των προβλημάτων. Γι' αυτό γίνονται ορατές οι ρωγμές στο εσωτερικό των ελίτ, καθώς φαίνεται ότι η βασιλεία Μακρόν βαίνει προς το τέλος της. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι γαλλικές ελίτ (ανησυχώντας και ισχυρούς εξωχώ-

ριους παράγοντες) είναι ότι επιβεβαιώνεται μια όλο και πιο δύσκολα διαχειρίσιμη τριχοτόμηση σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο. Αυτό με τη σειρά του αφοπλίζει τους υπαρκτούς, θεσμικούς και μη, τρόπους χειραγώγησης της λαϊκής δυσaréσκειας. Έτσι ένα σύστημα κομμένο και ραμμένο στα δεδομένα μιας προηγούμενης περιόδου, όπου εναλλάσσονταν (ή και συγκατοικούσαν) οι δύο μεγάλες παραδοσιακές πολιτικές οικογένειες που από κοινού συγκροτούν το «ακραίο κέντρο», μπό-

ρεί τώρα να γίνει μπούμερανγκ. Διότι ένα μεγάλο τμήμα των λαϊκών τάξεων δεν σαγηνεύεται πια από κανέναν εξ' όσων κυβέρνησαν μέχρι σήμερα. Το ερώτημα που αναδύεται είναι, για ποιο λόγο αριστερά η οποία διακηρύττει ότι θέλει έναν τρίτο δρόμο πρέπει να υπηρετήσει ξανά τη διαιώνιση ενός μιστού στους πληθείους συστήματος; Κι άλλο ένα: οι πληθείοι θα εξακολουθούν να υπακούουν στις «οδηγίες καλής συμπεριφοράς», ή θα αποδειχθούν απρόβλεπτοι; Ε.Φ.

Η Γαλλία όπως δεν την έχουμε ξαναδεί

Κόμμα-Συνασπισμός	Βουλή 2024 Α' γύρος		Ευρωεκλογές 2024		Βουλή 2022 Α' γύρος	
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	66,7%	32,9 εκατ.	51,8%	25,4 εκατ.	47,5%	23,2 εκατ.
Εθνική Συσπείρωση	33,1% [1]	10,6 εκατ.	31,5%	7,7 εκατ.	18,7%	4,4 εκατ.
Νέο Λαϊκό Μέτωπο	28,1%	9,0 εκατ.	31,5% [2]	7,7 εκατ.	25,7% [3]	5,8 εκατ.
Συνασπισμός Μακρόν	21,3%	6,8 εκατ.	14,6%	3,6 εκατ.	25,7%	5,8 εκατ.
Οι Ρεπουμπλικάνοι	6,6% [4]	2,1 εκατ.	7,2%	1,8 εκατ.	11,3%	2,6 εκατ.
Ακροδεξιά Ζεμούρ [5]	0,7%	0,2 εκατ.	5,5%	1,3 εκατ.	4,2%	1,0 εκατ.
Λοιπά κόμματα	10,2% [6]	3,2 εκατ.	9,7%	2,4 εκατ.	14,4%	3,1 εκατ.
Λευκά+Άκυρα	2,6%	0,9 εκατ.	2,8%	0,7 εκατ.	2,2%	0,4 εκατ.

Υποσημειώσεις του πίνακα: [1] Άθροισμα των ποσοστών της Εθνικής Συσπείρωσης και του τμήματος των κεντροδεξιών Ρεπουμπλικάνων που συμπράττει μαζί της.

[2] Άθροισμα των 4 βασικών σχηματισμών του Νέου Λαϊκού Μετώπου (στις ευρωεκλογές είχαν κατέλθει με αυτόνομα ψηφοδέλτια).

[3] Στις βουλευτικές εκλογές του 2022 συμμετείχε ο συνασπισμός NUPES, με σύνθεση παρόμοια αυτής του Νέου Λαϊκού Μετώπου.

[4] Το ποσοστό αφορά τους υποψηφίους των Ρεπουμπλικάνων που δεν συνεργάστηκαν με την Εθνική Συσπείρωση.

[5] Σχεδόν όλοι οι ψήφοι του ακροδεξιού κόμματος του Ζεμούρ στις ευρωεκλογές τώρα απορροφήθηκαν από την Εθνική Συσπείρωση.

[6] Το ποσοστό αφορά υποψηφίους που δεν είχαν επίσημο χρίσμα. Το 4,2% καταγράφεται στη δεξιά, το 3,3% στο κέντρο και το 2,7% στην αριστερά.

Οι ψήφοι λένε λίγο διαφορετικά την ιστορία

Το πρώτο στοιχείο που δεν πρέπει να ξεχνά κανείς όταν προσπαθεί να διαβάσει με ουσιαστικό τρόπο τα αποτελέσματα, είναι ότι η συμμετοχή στον Α' γύρο της περασμένης Κυριακής ήταν η υψηλότερη εδώ και σχεδόν 30 χρόνια. Έχοντας αυτό υπόψη, εάν συγκριθούν όχι τα ποσοστά αλλά οι ψήφοι του τωρινού Α' γύρου με αυτούς των φετινών ευρωεκλογών, η κατανόηση των αποτελεσμάτων τροποποιείται σε σχέση με τις εντυπώσεις που αφήνουν οι κραυγαλέοι τίτλοι:

1 Η Εθνική Συσπείρωση της Λεπέν (μαζί με ένα τμήμα των Ρεπουμπλικάνων) αύξησε κατά 2,9 εκατομμύρια τις ψήφους της σε σχέση με τις φετινές ευρωεκλογές, έχοντας όμως απορροφήσει τη μερίδα του λέοντος από το ακροδεξιό κόμμα του Ζεμούρ. Η πραγματική αύξηση δηλαδή ανέρχεται σε περίπου 1,8 εκατομμύρια ψήφων. Άρα η Εθνική Συσπείρωση κινητοποίησε τώρα υπέρ της ένα σχετικά μικρό τμήμα των

εκλογών που απείχαν στις ευρωεκλογές.

2 Το Νέο Λαϊκό Μέτωπο απέσπασε 1,3 εκατομμύρια περισσότερες ψήφους σε σχέση με το άθροισμα των 4 συνιστωσών του στις ευρωεκλογές. Και αυτό δηλαδή κέρδισε σχετικά λίγα από την εκτίναξη της συμμετοχής.

3 Η πιο εντυπωσιακή αύξηση σε ψήφους επιτεύχθηκε από τον συνασπισμό του Μακρόν, που σχεδόν τις διπλασίασε σε σχέση με τις ευρωεκλογές (συν 3,2 εκατομμύρια). Με άλλα λόγια, μεγάλο τμήμα αυτών που απείχαν στις ευρωεκλογές τώρα κινητοποιήθηκαν, επιλέγοντας τον μακρονικό συνασπισμό. Η αύξηση αυτή δεν άρκεσε πάντως για να μειώσει την απόστασή του από τα άλλα δύο μπλοκ.

4 Και η παραδοσιακή κεντροδεξιά των Ρεπουμπλικάνων επωφελήθηκε κάπως από την αύξηση της συμμετοχής (συν 0,3 εκατομμύρια ψήφων), παρά την «αποστασία» του επικεφαλής τους κ.ά. προς την Λεπέν.

βάλει καθοριστικά στην εκλογή του Μακρόν στην προεδρία (το 2017, αλλά κυρίως το 2022), ψηφίζοντάς τον ώστε να μην εκλεγεί η Λεπέν. Με την ίδια λογική –κι ενώ μέχρι να φτάσουμε στο 2024 έχουν μεσολαβήσει πάρα πολλά!– απέσυραν και τώρα μονομερώς όλους τους υποψηφίους τους που είχαν προκριθεί στις τριγωνικές αναμετρήσεις σε τρίτη θέση, υπέρ των μακρονικών ή κεντροδεξιών υποψηφίων. Η Ανυπότακτη Γαλλία αδυνατεί δηλαδή να απεγκλωβιστεί από τον «ρεπουμπλικανικό

κανόνα», ακόμη κι όταν το μπλοκ του Μακρόν και της κεντροδεξιάς διακηρύττει ανοιχτά ότι έχει απαλλαγεί από τέτοιου είδους ταμπού... Όμως το μεγαλύτερο πολιτικό πρόβλημα της αριστεράς είναι ότι όλο και ευρύτερο τμήμα της βάσης της αρνείται να συμμορφωθεί με αυτές τις αυτοκτονικές οδηγίες. Είναι λίγο δύσκολο να πείσεις εκατομμύρια ανθρώπων, που βιώνουν εδώ και χρόνια κυριολεκτικά στο πετσί τους τι σημαίνει «ακραίο κέντρο», να το ψηφίσουν ξανά.

Ένας κανόνας-σουρωτήρι (και πολιτικά προβληματικός)

Οι Γάλλοι βουλευτές εκλέγονται σε 577 μονοεδρικές περιφέρειες. Από αυτές, σε 76 αναδείχθηκε νικητής από τον Α' γύρο – κάτι που δεν είχε συμβεί ποτέ ξανά στο παρελθόν. Χαρακτηριστικά, στις εκλογές του 2022 είχαν εκλεγεί από τον Α' γύρο μόλις 5 βουλευτές. Από τους 76, οι 38 ανήκουν στον σχηματισμό της Λεπέν, οι 32 στο Νέο Λαϊκό Μέτωπο, και μόλις 2 στο μπλοκ του Μακρόν και 1 στους Ρεπουμπλικάνους (οι υπόλοιποι 3 εκλεγέντες δεν είχαν επίσημο χρίσμα). Άρα στον αυριανό Β' γύρο, όπου περνούν όλοι όσοι έχουν λάβει τουλάχιστον το 12,5% των εγγεγραμμένων εκλογέων, θα κριθούν 501 έδρες. Οι 190 από τις αυριανές αναμετρήσεις είναι μονομαχίες μεταξύ 2 υποψηφίων, αλλά οι 311 είναι «τριγωνικές» αναμετρήσεις, καθώς 3 υποψήφιοι ξεπέρασαν το 12,5% των εγγεγραμμένων. Εδώ ανακύπτουν δύο πολιτικά προβλήματα:

1 Θεωρητικά, ο λεγόμενος «ρεπουμπλικανικός κανόνας» επιτάσσει την ψήφιση οποιουδήποτε υποψηφίου βρίσκεται απέναντι σε ακροδεξιό. Στην περίπτωση των «τριγωνικών», αυτό σημαίνει την απόσυρση του τρίτου υποψηφίου. Αυτή τη φορά όμως μια σειρά πολιτικοί

ηγέτες αλλά και κόμματα δηλώνουν ευθέως ότι δεν θα ψηφίσουν υποψήφιο της Ανυπότακτης Γαλλίας, ακόμη κι αν αυτό σημαίνει εκλογή ακροδεξιού βουλευτή. Τέτοιες δηλώσεις έχουν κάνει ο πρώην πρωθυπουργός Εντουάρ Φιλίπ, ο υπουργός Οικονομικών Μπρουνό Λεμέρ κ.ά., ενώ και η πάλαι ποτέ γκογκική κεντροδεξιά προβάλλει ανοιχτά το σύνθημα «ούτε Λεπέν, ούτε Μελανσόν». Ο ίδιος ο Μακρόν –όπως και ο νυν πρωθυπουργός Γκαμπριέλ Ατάλ– έχει μιλήσει για απόσυρση των υποψηφίων του που βρίσκονται στην τρίτη θέση «όπου αντιπαρτίθεται δημοκράτης με ακροδεξιό», αρνούμενος να διευκρινίσει αν θεωρεί δημοκράτες τους αριστερούς! Έτσι, σε 90 από τις 311 τριγωνικές αναμετρήσεις, όπου υποψήφιοι της Ανυπότακτης Γαλλίας βρίσκονται στην πρώτη ή δεύτερη θέση αντιμέτωποι με υποψηφίους της Λεπέν, οι τρίτοι ανθυποψήφιοι (συνχρότερα του μακρονικού συνασπισμού, σπανιότερα Ρεπουμπλικάνοι) αρνήθηκαν να αποσυρθούν.

2 Το δεύτερο πολιτικό πρόβλημα είναι όσων αναφέρονται στην αριστερά, και ιδίως όσων ανήκουν στην Ανυπότακτη Γαλλία. Οι δυνάμεις αυτές ήδη είχαν συμ-